

Tid Torsdagen den 12 december 2024, kl. 16:00-16:20
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Onsdagen den 18 december 2024 §§ 1-8, 14-26, 29-45
Anslaget Torsdagen den 19 december 2024 §§ 1-8, 14-26, 29-45

Omedelbart justerade paragrafer

Justerat Torsdagen den 12 december 2024 §§ 9-13, 27, 28
Anslaget Måndagen den 16 december 2024 §§ 9-13, 27, 28

Jan Valeskog

Jonas Naddebo

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S), ordföranden
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden
Per Strängberg (S)
Maria-Elsa Salvo (S) §§ 1-22, 24-45
Maria Mustonen (V)
Aidin Zandian (V)
Cecilia Obermüller (MP)
Kristina Lutz (M)
Annika Elmlund (M) §§ 1-16, 18-45
Mats Johnsson (SD)
Björn Ljung (L) §§ 1-22, 24-45

Tjänstgörande ersättare:

Joel Stade (S)	För Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)
Katrin Nyström (S)	För Maria-Elsa Salvo (S) § 23
Karin Blomstrand (M)	För Johan Nilsson (M) §§ 1-26, 28-45
Christer H Sjöblom (M)	För Johan Nilsson (M) § 27
Christer H Sjöblom (M)	För Annika Elmlund (M) § 17
Christer H Sjöblom (M)	För Björn Ljung (L) § 23

Ersättare:

Katrin Nyström (S) §§ 1-22, 24-45
Jonas Darai (V)
Oscar Gullberg (MP)
Christer H Sjöblom (M) §§ 1-16, 18-22, 24-26, 28-45
Mikael Blomstrand (C)
Mikael Valier Furtenbach (KD)

Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Julia Björklund, Torleif Falk, Louise Heimler, Torkel Kjellman, nämndsekreterare Sara Högne och Fabian Lind, borgarrådsssekreterarna Hanna Amin, Adam Valli Löfgren och William Ejeborg samt personalrepresentant Luis Lopez §§ 1-12

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

§ 21**Del av Årsta 1:10 m.fl., Årsta, Dnr 2020-09494-54****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att planförslag för utbyggnad av tunnelbanan till Älvsjö ställs ut för granskning.

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till förslag från Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L).

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 8 november 2024. Bilaga § 21

Tjänsteutlåtandet avser ställningstagande inför granskning av förslag till detaljplan för del av Årsta 1:10 m.fl. i stadsdelen Årsta, utbyggnad av tunnelbanan Fridhemsplan – Älvsjö.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Mats Johnsson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) med stöd av Kristina Lutz m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

En fortsatt utbyggnad av tunnelbanan är en nödvändighet för Stockholms fortsatta tillväxt, och den gula linjen mellan Fridhemsplan och Älvsjö skapar nya förutsättningar för stadsutveckling i Söderort, avlastar befintlig infrastruktur och öppnar för nya resmönster över Saltsjö-Mälarsnittet. Vi gläds åt att planprocessen har kunnat fortskrida, och att knäckfrågor som en potentiell arbetstunnelmynning i Rålambshovsparken har kunnat lösas – men konstaterar samtidigt att denna historiska investering kantats av besparingsåtgärder som i längden påverkar tunnelbanelinjens funktion, nytta och omgivning negativt. Vi har förståelse för att merparten av dessa faktorer är bortom såväl nämndens som stadens

rådighet, men vill likväl framföra ett antal synpunkter vid detta tillfälle.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana har under planarbetet funnit ett flertal lösningar för att få ner projektkostnaderna. Helautomatisk drift är tidsenligt och ett naturligt val för en fristående och helt nyetablerad tunnelbanelinje, och möjliggör såväl högre turtäthet samt kortare tåg – vilket i sin tur minskar mängden berg som behöver sprängas ut för stationsanläggningarna. Samtidigt behöver turtätheten upprätthållas för att motsvara den konventionella tunnelbanans kapacitet, och för att garantera att den nya linjen blir ett attraktivt färdmedelsalternativ.

Nämnden fick vid den senaste dragningen dock beskedet att den tidigare planerade installationen av plattformsdörrar nu utgått, något vi ställer oss frågande till – dels av säkerhets- och luftkvalitetsskäl, samt att det sedan årtionden tillbaka närmast är standard för likvärdiga projekt runt om i världen. Den djupa linjedragningen har nödvändiggjort hisslösningar, vars anläggningar ovan jord leder till suboptimala bytesmöjligheter vid de stora knutpunkterna i Älvsjö och Årstaberg – där passage av spärrlinjen och en kortare promenad utomhus nu kommer krävas för byten mellan färdmedel, istället för att göra tunnelbanan till en integrerad del av befintliga stationskomplex.

Vidare uteslöts beklagligt nog tidigt i processen stationslägen vid viktiga målpunkter som Hornstull och Marieberg, vilket även är anledningen till att en likriktarstation blir nödvändig på Långholmen till följd av den långa delsträckan utan uppehåll. Sammantaget leder dessa omständigheter att en del av gula linjens potential i nuläget ser ut att bli ouppnådd.

Lokaliseringen av depån till Älvsjö industriområde har medfört att den planerade etableringsytan med tillhörande arbetstunnelmynning på Älvsjö har kunnat skalas ner, då tunnelbormaskinen nu istället kan påbörja sin utgrävning från depåområdet. Detta har vi vid flertal tillfällen yttrat vår oro över, och välkomnar att en justering har skett – men frågetecken kvarstår kring hur den intensiva byggtrafiken kommer ledas, och hur det påverkar idrottsplatsens verksamhet samt säkerheten för barn och unga på väg till och från den.

Vi delar även kontorets bedömning om att den estetiska utformningen av stationsanläggningarna ovan jord lämnar mer att önska, och hoppas att nämnden framgent ges möjlighet att på bästa sätt säkerställa att stationsanläggningarna blir integrerade i en attraktiv och levande stadsmiljö.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP) och Mats Johnsson (SD).

Särskilt uttalande

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tunnelbanan är en pulsåder för Stockholm och grunden i välfungerande stad. Det är därför mycket glädjande att den nya tunnelbaneutbyggnaden mellan Fridhemsplan och Älvsjö nu kan ta nästa steg i processen.

Stationerna och omkringliggande miljö har ofta en central placering i stadsdelarna och är välexponerade i stadsbilden. Det är därför viktigt att den arkitektoniska kvaliteten i byggnadernas utformning kan hållas på en hög nivå och harmonisera med tillkommande omkringliggande bebyggelse.

För den grönmärk och de naturvärden som tas i anspråk som en del av tunnelbanans utbyggnad ska det som huvudregel utgå ekologisk kompensation i närområdet för att bibehålla kvaliteten i stadens gröna och rekreativa värden.

Ersättaryttrande

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L).